

“**Əsmaul-Hüsna**” Uca Rəbbimizin Allah, Rəhman, Rəhim, Ğafur, Rəzzaq, Qüddüs, Səlam... kimi bir-birindən gözəl adlarıdır. Əsmaul-Hüsna ifadəsi birbaşa Qurana aiddir və dörd yerdə zikr olunur. Bu mövzudakı ayələrdən birinin məalı belədir: “Ən gözəl adlar Allahındır

Elə isə Ona bu adlarla dua edin”. (əl-Əraf, 180) Allah Rəsulu (s.ə.s) də bir hədisi-şərifində: “*Allahın doxsan doqquz adı var. Kim bunları sayarsa, dən girir*”,- buyurur. Mövzu ilə əlaqəli Peyğəmbərimizdən bizə gəlib çatan ən səhih rəvayətlərdən biri də belədir. Ən gözəl duaların necə ediləcəyini bizə öyrədən Rəsulullah (s.ə.s) belə buyurur: “*Uca Allah öyülməyi və mədh edilməyi çox sevər. Buna görə də özünü Quranda bir çox gözəl sifətlərlə mədh etmişdir. Uca Allah tövbəni qəbul etməkdən çox xoşnud olur. Buna görə də müjdə verib bərdaredici rəsulları göndərmişdir*”.

Bəndə istəyərsə, Allah da onun bu istəyinə qarşılıq verər. Bəndə acizliyini, peşmançılığını ifadə etməli, Rəbbinin böyüklüyünü onun əsması ilə dilə gətirərək üzərinə rəhmət və məğfirət yağmurlarını çəkməlidir. Allah sonsuz mərhəməti ilə bəndəsinin günahlarını əfv edər və ona vəd etdiyi mükafatları verir.

Allaha yalvarışın, Ondan istəməyin gəlişigözəl olmaması, bir nizama tabe olması lazımdır. Dua ruh və bədən olaraq Allahın hüzuruna duraraq peşmançılıq duyğuları ilə edilməlidir. İnsan Rəbbinə yalvarışında kəlmələri həssaslıqla seçməli və Rəbbinin məğfirətinə sığınmalıdır. Rəsulullahın buyurduğu hədisi-şərifdə də bildirildiyi kimi “Uca Allah qədər öyülmək və mədh edilməyə sevinən heç bir varlıq yoxdur”. Elə isə Onun ucalığı və ən gözəl isimləri ilə imdadımıza çağırmalı, dualarımıza Onun adları ilə güc qazandırmalıyıq.

Bəndə Rəbbinin isimlərini anaraq dua etməli; ya Ğaffar, ya Rəhman, ya Rəhim, ya Kərim, ya Rəzzaq... Dili tərpendikcə və könlündən gəldiyi qədər Allahın isimlərini tərənnüm etməli, ardınca da istəyini ifadə etməlidir. Rəbbimiz özünə necə dua edəcəyimizi ayeyi-kərimələrdə bildirmiş və Rəsulu da misallarla bunu bizə göstərmişdir:

“De: “Ey mülkün sahibi olan Allah! Sən mülkü istədiyən şəxsə verər, istədiyindən alarsan. İstədiyən şəxsi yüksəldər və istədiyən şəxsi alçaldarsan. Xeyir yalnız Sənin lütfindədir. Həqiqətən, Sən hər şeyi qadirsən!” (Ali-İmran, 26)

“İstər Allah, istərsə də Rəhman deyib çağırın (dua edin). Hansını desəniz (fərqi yoxdur), çünki İ n gözəl adlar (İ smayi-hüsna) yalnız Ona məxsusdur.” (əl-İsra, 110)

“Ey Rəbbim, Sənin dəvətinə tabe oluram. Xeyrin tamamı səninlədir. Şərr isə sənə çatmaz. Mənim varlığım səninlədir. Varlığımın sonu da sənidir. Şübhə siz ki, sən məndə edilməyən layiq olansan, mənə ucalıq sahibisən”. (Müslim, Salətul-Müsafirin 771)

“Allahım, Uşağa necə ki fil olurlarsa mənə elə ki fil ol. Göz açıb-yumana qədr (dölsə) mənə nisimlə baş-başa qoyma. Üzümlə sənə tutdum, sənə arxalandım, sənəndən sənə sığınmaqdan başqa çarə yoxdur”. (Əbu Davud)

Hər gün şam namazından sonra oxuduğumuz Həşr surəsinin son ayələrində Rəbbimizin ən gözəl adları zikr olunmaqdadır. Biz bu ayələri oxuyaraq şəni uca olan Allaha təzimimizi ifadə edirik:

“O Özündən başqa heç bir tanrı olmayan, gizlini də, aşkarı da bilən Allahdır. O rəhmlidir, mərhəmətlidir! (Allah dünyada bütün bəndələrini rəhm edən Rəhman, axırıtdə isə yalnız möminləri bağışlayan Rəhimdir!) O Özündən başqa heç bir tanrı (məbud) olmayan, (bütün məxluqatın) ixtiyar sahibi, müqəddəs (pak) olan, (bəndələrini) salamatlıq, əmin-amanlıq bəxş edən, (hər şeydəni) göz-qulaq olub (onu) qoruyan, yenilməz qüdrət (qüvvət) sahibi, (hamını istədiyi hər hansı bir şeyi) məcbur etməyən qadir olan, (hər şeydəni) böyük (hər şeyin fəvqündə) olan Allahdır. Allah (müşriklərin) Ona qoşduqlarından (şərklərdən) ucadır. O, (hər şeyi) yaradan, yoxdan var edən, (hər şeyi) surət verən Allahdır. İ n gözəl adlar (İ smayi-hüsna) ancaq Ona məxsusdur. Göylərdə və yerdəni varsa (hamısı) Onu təqdis edib şənini tərifləyər. O, yenilməz qüvvət sahibi, hikmət sahibidir!” (əl-Həşr, 22-24)

Qurani möminlər üçün şəfa olaraq nazil edən Rəbbimizin hər bir ismi möhtac köüllərə abi-həyatdır. Kim hansı işdə darda qalarsa, xalis niyyətlərlə və səmimi bir qəlb ilə Rəbbinin isimlərini zikr edərək Ona sığınarsa, şübhəsiz ki, Allahın xəzinələri sonsuz və çarəsizlərə çarədir.

Allah heç vaxt bəndəsini darda qoymaz. Bəndə Ona yaxınlaşdıqca Allah mərhəmətini leysan kimi yağdırar.

Rəbbimizin ən gözəl adları ilə Ona yönəlmək nemətə şükür olmalıdır.

Qulluq şüuru içində o müqəddəs qapıya üz sürterek peşmanlıq hissləri ilə Rəbbimizdən istəmək bizi Onun qatında daha da ucaldar.

Lütf etmək Onun şənindən, dualara cavab vermək böyüklüyündəndir.